

13 MRT 2020

Corona in het sociaal domein: ‘Het maakt ons creatief’

Met Brabant voorop bouwen organisaties in het sociaal domein op verschillende manieren hun reguliere dienstverlening om naar crisisdiensten vanwege de ontwikkelingen rond het coronavirus. Gon Mevis, bestuurslid van Sociaal Werk Nederland en directeur van welzijnsorganisatie Contourdetwern, onderzoekt welke rol het sociaal werk kan nemen in het opzetten van bijvoorbeeld boodschappendiensten voor ouderen en andere kwetsbare mensen.

Foto: iStock

Binnen zijn organisatie brengen sociaal werkers momenteel in kaart welke burenhelpers in geval van nood acuut paraat staan. Daarnaast maken zij lijsten per wijk van ‘per direct’ beschikbare vrijwilligers. In overleg met de GGD kijkt Gon Mevis of sociaal werkers kunnen worden ingezet voor het nabellen van de corona-slachtoffers. De ‘opstap bus’ – normaal gesproken bedoeld voor leuke uitstapjes – zal de komende tijd worden ingezet voor het rondbrengen van boodschappen. ‘Onze prioriteiten liggen bij de basis: zorgen dat de meest kwetsbare mensen in elk geval altijd de beschikking hebben over water, medicijnen en eten. Ik verwacht dat wij met hulp van vrijwilligers daarin een heel eind gaan komen.’

Andere accenten

Afgelopen week stond voor Mevis en zijn Brabantse collega’s de vraag centraal hoe zij het sociaal werk kunnen ombouwen en inzetten om de samenleving te ondersteunen de “coronacrisis” door te komen. Maar nu de aangescherpte maatregelen voor heel Nederland van kracht zijn, ligt het vraagstuk op het bordje van welzijnsorganisaties in heel Nederland. Dat iedere organisatie daarbij andere accenten zal leggen is – gezien het beeld in Brabant – te verwachten. Sociaal Werk Nederland adviseert de sector om de richtlijnen van het RIVM en de GGD in de acht te houden, maar schrijft zelf geen richtlijnen voor. Daardoor zijn de maatregelen niet overal eenduidig. Zo houdt Contourdetwern wijkcentra in Tilburg en andere steden vooralsnog wel open voor het geven van informatie en advies aan wijkbewoners, maar heeft de Eindhovense welzijnsorganisatie Lumens al haar wijk- en jeugdcentra gesloten. Ook zijn alle activiteiten in de vrijetijdssfeer geannuleerd, een maatregel die tot 1 april van kracht blijft.

Kloppend hart van de wijk

‘We realiseren ons dat de centra het kloppend hart van de wijken zijn’, aldus bestuurder van Lumens Jac-

queline Vonk. ‘Daarom roepen we inwoners op om juist nu oog te hebben voor elkaar. We doen een beroep op hun vindrijkheid: contact hoeft niet per se fysiek contact te zijn, maar kan ook digitaal, telefonisch of via WhatsApp. Onze medewerkers zijn niet weg, ze zijn vindbaar en bereikbaar, maar zij zoeken naar andere manieren om signalen en vragen van inwoners op te blijven vangen.’

Challenge

Dynamo Jeugdwerk in Eindhoven zoekt bijvoorbeeld via WhatsApp en Instagram contact met jongeren en kinderen die normaal naar de jeugdcentra komen. ‘We proberen de sluiting van de centra om te buigen naar een kans en bouwen verder aan een online community’, vertelt Fleur Besters, betrokken bij Dynamo Jeugdwerk. ‘Jongeren willen zich toch onderdeel blijven voelen van een groep, óók als ze thuiszitten. Daarom hebben we een *challenge* bedacht die kinderen en jongeren uitnodigt om met filmpjes en posts op social media te laten zien wat ze allemaal doen als ze thuis zijn. Denk aan de beste corona-rap, een taart bakken of een Lego-bouwwerk. We proberen er het beste van te maken. Tegelijk biedt de coronacrisis jongeren ook een kans om te ervaren wat het betekent om een stapje terug te doen omwille van het grotere geheel.’

Lees alle artikelen die wij rondom en over corona schrijven [hier >>](#)

Creatief door beperkingen

Voor Susan van den Nieuwelaar, sociaal werker bij Contourdetwern in Tilburg-Noord was afgelopen week iedere dag anders. ‘Steeds kwamen er weer nieuwe updates en adviezen ten aanzien van wijkcentra, vrijwilligers en buurtbewoners. Het was communicatie ten top en schakelen in het moment.’ Ze vertelt dat ze met name veel tijd heeft gestoken in de begeleiding van vrijwilligers die zich door alle ontwikkelingen onthand voelden. ‘Sommige vrijwilligers passen zich makkelijker aan, voor anderen was dat wat moeilijker. We hebben bijvoorbeeld een aantal vrijwilligers die klussen doen bij kwetsbare mensen thuis. Vanwege corona mag dat nu niet meer en dat was voor de vrijwilligers lastig te accepteren. Buitenshuis klussen is voor hen ook een manier om niet te vereenzamen. Toevallig hebben we een ruilwinkel, die nu ook gesloten is. Daar stond een ruimte leeg die we hebben benut voor de klussers. Zo hebben we het probleem opgelost. Met de beperkingen die er zijn word je heel creatief.’

Belangrijke rol in de communicatie

De fanatieke groep vrijwilligers die in Tilburg Noord betrokken is bij de verdeling van de circa honderd voedselpakketten van de Voedselbank, begon uit eigen beweging al oplossingen te zoeken voor de te voorziene problemen. Susan van den Nieuwelaar: ‘Zij zijn al met elkaar gaan schakelen en hebben mensen laten weten dat de pakketten gefaseerd kunnen worden opgehaald, in kleine groepjes. Dat is gewel-

dig. Daarnaast hebben we een belangrijke rol in de communicatie. Want er zijn altijd mensen die geen mail hebben of de informatie moeilijk begrijpen.' Ze heeft zelf gemerkt dat het vooral voor oudere, bezorgde mensen heel fijn was dat de wijkcentra open waren. 'Je kan iemand dan op een rustige toon, met een kopje koffie, uitleg geven.'

Ruim 70 procent van de bevroegde zorgmedewerkers betwijfelt dat er extra personeel kan worden geregeld tijdens een corona-crisis. Vakbond CNV heeft onder meer dan duizend leden in de zorgsectoren een peiling gehouden: 'De grens van de personeelscapaciteit is in zicht.' [Lees meer >>](#)

GESPONSORD

'Wij zijn de ANWB én TomTom voor sport en bewegen'

Wanneer je iets wil weten over sport en bewegen, ga je naar Kenniscentrum Sport & Bewegen. 'Dat moet ook voor zorgprofessionals een automatisme worden', zegt directeur Bert van Oostveen.

ZORG+WELZIJN MAGAZINE

PREMIUM

MEELOPEN MET Bewogen dag in het hospice

Journalist Jessica Maas en fotograaf Bas Losekoot lopen een dag mee met verpleegkundige Harma Smit in hospice Kromme Rijnstreek in Houten. 'Het is veel luisteren, ook naar wat er niet gezegd wordt.'